

d'emocionar l'espectador, que per a mi és el major repte. Més que fer molta obra desitjaria que tingués contingut.

Benet Rossell:

- Hi ha un sentiment més nòrdic que mediterrani?

Bé, tal vegada sí perquè el treball a què et refereixes, la sèrie *Parlem*, en què el motiu era sempre un camí, volia incidir en la dificultat que existeix en la comunicació entre les persones. Parlem molt i ens comuniquem poc, i ben sovint intentem comunicar el que no sentim. Volia parlar d'aquesta relació freda i distant entre les persones, dedicant el nostre temps a d'altres coses, justament ara en què la comunicació hauria de ser molt més fàcil.

- Per què no hi ha figura humana en les teves obres?

Sí, va en la línia de la incomunicació que comentava en la teva pregunta anterior. La solitud de l'individu en companyia, aquesta sensació de solitud, de buit, que es percep en molts dels camins es genera en el més profund de l'espectador. A alguns els incomoda i a altres els relaxa.

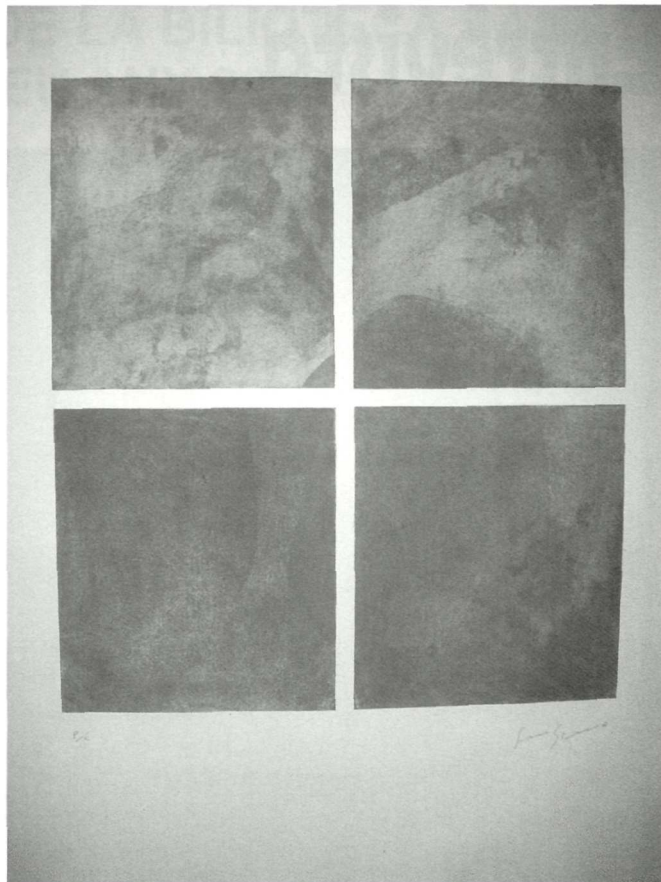
- Quins artistes t'interessen més per al teu paisatge?

El paisatge, tot i ser un motiu que personalment m'emociona molt, sobretot per l'amplitud que dóna i pels contrastos de llums, un mar, un cel amb núvols, una posta de sol, ha estat una eina per intentar transmetre aquesta reflexió que et comentava de la comunicació. Els artistes que m'agraden molt, sobretot per l'atmosfera emocionant que aconsegueixen crear, són Joseph M. William Turner, John Constable, Mark Rothko, i de vegades emocions molt especials, com és el cas d'Edward Hopper i en general els expressionistes.

Víctor Pérez Pallarès:

- El procés creatiu ens porta a llocs on un es pot perdre o trobar-se. Quin és el teu cas?

Clar, això sempre depèn molt de les circumstàncies del moment. Hi influeix molt la situació emocional i material que estàs vivint i que has viscut. Hi ha molta educació que rebem que en comptes de ser formativa és deformativa. I tot el que veiem ens influeix: l'art, l'arquitectura, el cinema, els mitjans, la publicitat, la xarxa, fins i

tot la manera de treballar dels ordinadors (com processen la informació, els directors, etc.) a la qual ens hem anat adaptat. Estem més influenciats del que pensem i no ens n'adonem.

- La natura, el somni, la fantasia, la recerca d'una realitat plàstica és en la teva obra una constant, un llenguatge que t'identifica. On et trobes millor plàsticament?

La plasticitat l'associem molt a l'estètica de formes i colors, buscant un resultat agradable, però de vegades intentant de no molestar i molt menys ferir. Penso que és necessari prescindir d'aquesta estètica per arribar al resultat desitjat. Trobo molt important no voler fer sols obra decorativa. Com també trobo molt important, no passar d'un figuratiu acomodat a una abstracció injustificada, com la que feien algunes màquines de fira per centrifugat.

- "Pels teus actes et coneixeran". Qui és el teu pare artístic, pintor o gravador, de qui voldries ser fill artístic?

Fill artístic de ningú, però un artista que m'interessa molt especialment és Zao Wo-Ki, ja que és capaç de transmetre un sentiment, emocionar, amb el que podem interpretar com un paisatge i que de fet és una obra abstracta; per a mi, té molt de mèrit.

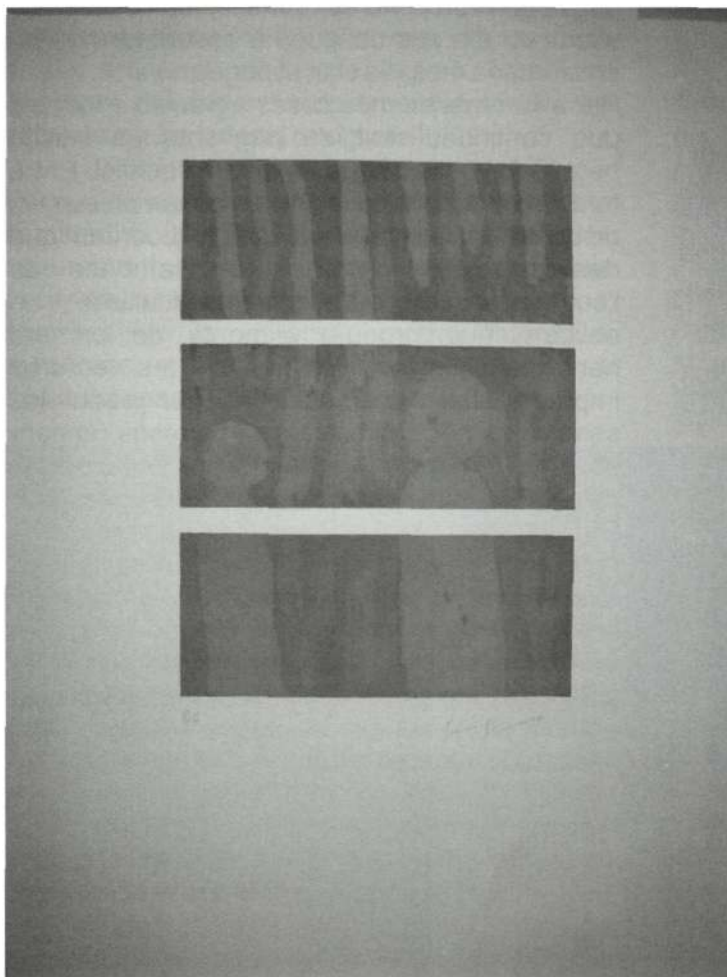
- Les noves tendències que podem veure a les

grans manifestacions artístiques com ara Arco, etc., són del teu interès? Creus, com algun tècnic artístic (Jean Clair), que són misèria i no tenen qualitat ni transcendència i són banals?

Sí. Hi ha obres que ens parlen de la misèria personal de l'artista, en les quals la banalitat seria millor ja que el que fan és molestar en la sensibilitat de l'espectador, com per exemple els vedells reals introduïts en dipòsits en formol, de Damien Hirts, que diuen que és per escandalitzar. Sí. Ja ho sabem, però tenim tan pocs recursos, tan poc art, com per haver de fer-nos notar així?

- I et pregunto, creus que tots aquests nous corrents desplaçaran els tallers artístics artesanals (serigrafia, aiguafort, litografia, etc.)?

Penso que els tallers artístics artesanals i les tècniques clàssiques de gravat no desapareixeran ja que no han perdurat per necessitat, sinó pel resultat diferent que se n'obté i pel plaer de fer-ho manualment sense cap tipus d'energia elèctrica, amb la precisió i l'habilitat necessàries. I tot i així, no queda cap gravat igual. Utilitzant-les amb honestedat i no fent passar una cosa per una altra, les noves tecnologies aplicades a l'obra gràfica ens obren un ampli ventall mol interessant.

- Quin penses que pot ser el teu camí artístic?

El camí a seguir sempre ve donat per les emocions internes de cadascú i pels obstacles en el camí que anem trobant i que costen de superar. Tot i així, espero poder expressar idees, conceptes a través de l'art.

Antonio Pérez Vidal:

- Com definiries la teva obra?

Intento fer-la el més minimalista possible, descarregant-la del que és superflu, procurant dir el que vull dir amb els mínims elements, donant protagonisme al llenguatge del color més que al de la línia.

- Quin és el teu procés creatiu?

Comença amb un interès per dir quelcom, de comunicar, de transmetre. En la col·lecció ombres, en què treballo ara, la idea inicial parteix del mite de la caverna de Plató, dels que sols coneixien les ombres de dintre la caverna i pensaven que allò era el món real ja que no havien sortit mai d'allí. Aquesta doble realitat ens passa a tots en molts aspectes. Bé. Tenir quelcom a dir sols és el principi. Després el com dir-ho sempre em costa molt i més en aquest darrer treball de què et parlava: trobar el suport, la tècnica, els elements, el color. I ho faci com ho faci, sempre m'agrada també portar el tema a la tècnica del gravat i com a mínim fer un tiratge.

- Quina relació tens amb el taller de gravat Assalt?

Sí, és el taller en què estampo l'obra de gravat. S'hi pot treballar bé, hi ha tot el necessari i el més costós: un bon tòrcul. També els artistes d'aquest taller hem format el grup Assalt, en què entre altres activitats fem exposicions conjuntes. A Madrid també treballo, de tant en tant, en el taller d'un bon artista i amb companys d'allí també exposem conjuntament.

Josep Manel Simó

Parlem d'amor

Amics d'El Nou Pinetell, és agost i em fa il·lusió acompanyar aquest escrit amb una fotografia d'una pera varietat flor d'hivern. Aquesta fotografia es va fer a casa ja fa alguns anys, la fruita símbol del nostre poble quasi bé íntegrament fructicultor.

Desitjo que en aquestes dates el sol sigui lluent i que no pedregui. Que la collita sigui bona i tingui un bon preu per a tots els pagesos. Els homes de camp, que cada dia es trenquen l'esquena treballant, fent una feina no reconeguda moltes vegades, una feina desagraïda, però vet aquí que fins i tot envejada. A qui no li han dit mai: "Tu rai, sempre us queixeu els pagesos... Viviu millor que ningú, treballeu dos mesos a l'estiu i alça que és festa... Si plou, festa, etc.".

Quina desconexió del camp i que gratuït és parlar. Els pagesos ho tenim tot al carrer. Si gela, si pedrega, si fa molt de vent, si plou massa surten plagues, si no plou unes altres... Totes les situacions extremes de la climatologia ens afecten i llavors en un moment de no res tota la inversió que has fet en diners i treball per poder produir aquestes peres, aquestes pomes, aquests préssecs, se'n va tot a orris en cinc minuts i tota la feina d'un any perduda.

Llavors et diuen: "Tu rai que ho tens assegurat...". Sí, és clar, almenys tens alguna cosa, que menys és res. Però poques vegades l'assegurança cobreix totes les despeses i el goig que feia el teu camp ple de préssecs

vermells i grossos. I l'orgullós que estaves del teu bancal quan el veies així ple de producció, ple d'amor, i de sobte tot és malmès, es destrueix i ens envaeix una tristor, un desassossec. Qui te'l treu, l'assegurança? Us puc ben dir que no.

Qui s'estima la terra, qui sent amor a la professió pagesa, res li compensa el veure els seus camps arrasats, malmesos, perquè realment has d'estimar els camps i la professió avui en dia per continuar fent de pagès, ja que les coses estan molt magres, i malauradament aviat veure un pagès conreant els seus camps serà cada vegada més difícil.

Per tant des d'aquestes ratlles vull encoratjar-vos a continuar la vostra feixuga tasca, desagraïda i sacrificada, perquè qui estima la terra estima les persones, els animals, la natura. El vostre treball fa que tinguem camps preciosos plens de flors a la primavera i plens de fruits a l'estiu. No hi ha res més trist que un camp abandonat perquè el seu amo ja no pot guanyar-se la vida fent de pagès i allí el deixa, mentre les males herbes l'omplen i el desllueixen. Abandonat, arraconat, i la terra és per conrear-la.

Desgraciadament en trobem molts així ja. Fer de pagès gairebé ja no és rendible, les necessitats d'avui en dia ens obliguen a assegurar-nos un sou fix cada mes i és clar, el pagès no el té.

Per això i moltes més coses agraeixo a tots els que continueu fent de pagesos, us felicito perquè *lo* vostre sí que és amor i sacrifici. Entre tantes condecoracions que es donen n'hauríem de donar una a l'home del camp. Recordem que des de temps immemorials la base de l'economia sempre ha estat l'agricultura. I no oblidem que produïu aliments de primera necessitat com són les fruites i les verdures imprescindibles per subsistir, i per produir-les sempre es necessitarà terra i pagesos (encara sort). Si es pogués fer peres dins d'un laboratori de segur que ja no n'existiria cap, de pagès.

De tot cor, gràcies, amics pagesos. Un reconeixement des d'aquestes ratlles. I molt d'amor a vosaltres, amics lectors, i gràcies per les vostres felicitacions a aquells que me les feu arribar de vegades quan ens trobem pel nostre poble. És una gran satisfacció per mi que us agradin els meus escrits, ja que sóc una humil aficionada. Gràcies a tots.

Fins al proper *Pinetell*.

Pepita Verd Vicens